

NOTAT

Initiativer vedrørende forebyggelse af arbejdsrelateret vold

September 2018

J.nr.

EPA
TMN

Der findes en række initiativer og materialer, der alle har til hensigt at understøtte virksomhederne i deres arbejde med at forebygge risikoen for arbejdsrelateret vold. I det følgende nævnes et udvalg af disse, som Arbejdstilsynet er eller har været involveret i.

At-vejledning D.4.3-4 Vold

Vejledningen handler om arbejdsgiverens pligt til at forebygge arbejdsrelateret vold, og om, hvordan man i virksomheden kan samarbejde om at forebygge og håndtere arbejdsrelateret vold. Vejledningen beskriver, hvordan virksomhederne kan leve op til arbejdsmiljølovgivningens regler om arbejdsrelateret vold, både i og uden for arbejdstiden. Vejledningen vedrører arbejdsrelateret fysisk og psykisk vold, herunder trusler og anden krænkende adfærd, som borgere udøver mod ansatte.

Koordineret indsats på tilsyn

Arbejdstilsynet fastlægger årligt – som led i det risikobaserede tilsyn og sammen med branchefællesskaberne for arbejdsmiljø – en række fokusområder inden for relevante brancher, hvor der vurderes at være et særligt potentiale og behov for at forebygge konkrete problemstillinger. Vold er en af de konkrete problemstillinger, der i 2018 er udvalgt som et blandt flere fokusområder i brancherne: butikker, daginstitutioner, hospitaler, undervisning samt døgn- og hjemmepleje.

Voldsforebyggelsespakkerne

Som led i aftalen om udmøntning af satspuljen for 2017 på Beskæftigelsesministeriets område blev afsat 5 mio. kr. i hvert af årene 2017 og 2018 til at videreføre voldsforebyggelsespakker. Voldsforebyggelsespakkerne er foruddefinerede forløb, som arbejdspladser kan følge med det formål at blive understøttet i forebyggelse og håndtering af episoder med vold og trusler.

Der er mulighed for at ansøge om midler til lønkomensation og konsulentbistand til forløbet. Der er udviklet voldsforebyggelsespakker til fem forskellige brancher: Døgninstitutioner- og hjemmepleje, fængsler, hospitaler, lærere og politi.

Pjecen: Et godt psykisk arbejdsmiljø – undgå vold på arbejdspladsen

I 2014 udarbejdede Arbejdstilsynet i samarbejde med arbejdsmarkedets parter en pjece med ti gode råd til at forebygge vold. De gode råd er baseret på den seneste forskning og praktiske erfaringer fra arbejdspladser, hvor der til daglig bliver arbejdet med at forebygge vold. Rådene handler blandt andet om at identificere og registrere volden, og hvordan man kan bruge sin faglighed til at forebygge volden.

Pjecen blev præsenteret på en konference om vold på arbejdet. Pjecen er efterfølgende blevet sendt ud til frontmedarbejdere, arbejdspladser og ansvarlige chefer inden for brancher, der i særlig grad er berørt af vold.

Koordinerede tilsynsindsatser i Arbejdstilsynet og socialtilsyn

Regeringen og partierne bag satspuljeaftalen for 2017-2020 afsatte midler til en handlingsplan til forebyggelse af vold på botilbud. Som led heri har Socialstyrelsen i 2017 fx udarbejdet nationale retningslinjer for forebyggelse af voldsomme episoder på botilbud og boformer for hjemløse. Endvidere gennemfører Arbejdstilsynet og socialtilsynene i årene 2017-2019 en række koordinerede tilsynsbesøg på botilbud eller boformer for hjemløse, som har til formål at forebygge vold mellem borgere og ansatte på botilbud og fremme den forebyggende indsats. Konkret gennemføres i alt 60 koordinerede tilsyn i perioden.

Vold som udtryksform

Vold som Udtryksform (VSU) er en landsdækkende indsats, der arbejder for at forebygge og håndtere vold på arbejdspladser, primært på social- og sundhedsområdet. Indsatsen gennemføres af den almennyttige forening Socialt Udviklingscenter SUS.

Det overordnede mål for indsatsen er at forebygge vold og trusler fx på sociale botilbud, døgninstitutioner, plejecentre, skoler, hospitalsafdelinger mv. og begrænse de skadevirkninger, som volden kan medføre. I projektet gennemføres vidensopsamling, metodeudvikling, praksisnære udviklingsaktiviteter, implementeringsaktiviteter, formidling, sparring, rådgivning og bistand.

Vejledning fra Undervisningsministeriet: Forebyg og håndter vold og trusler – vejledning til skoler og skolernes fritidsordninger

I 2018 udgav Undervisningsministeriet en vejledning henvendt til skoler og skolernes fritidsordning, som indeholder gældende regler, samt en række retningslinjer og anbefalinger til skolernes ledelse om forebyggelse og håndtering før, under og efter en episode med vold.